

Naczelne Dowództwo W. P.
Oddział II
Sekcja Wojsk.-Dyplomac.

D.Nr.792I/II

Informacja litewskiego
gabinetu ministrów.

Warszawa, d. 3 lipca 1919 r.

1067/92.

Do

ADJUTANTURY GENERALNEJ NACZELNEGO WODZA

w W a r s z a w i e .

Załączony odpis programu pracy litewskiego gabi-
netu ministrów przesyła się do wiadomości.

I załącznik

H a l l e r m.p.

Pułkownik

Za zgodność:

Bolesław Kutyński
Szef Oddziału I.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
L. Dz. 1067/92 dnia 4 / VII 1919 r.
załącz. Wydział

przy Dowództwie
Frontu Północno-Wschodniego
Nr. 737.

1067/82.

D E K L A R A C J A G A B I N E T U M I N I S T R O W

16.kwietnia 1919r.

Rozpoczynając swoją pracę, my musimy wypowiedzieć się, wskazując drogi, którymi zamierzamy iść. Możliwe, że to co zamierzamy mówić mało będzie różnić się od tego co myśmy powiedzieli za pierwszym razem, bo położenie Litwy i jej dążenia, wszystkim jest wiadome, że są jednakie. Wszystkich obywateli Litwy, nie wyróżniając narodowości /czy to litwin, czy moskal, czy żyd, czy polak/ musi obchodzić wolna niepodległa władza. Chociaż zmieniają się Gab. min. lecz ideał ich wszystkich - Niepodległa Litwa. Stając do trudnej pracy budowania władzy państwowej, zwracamy się do was, obywatele, żeby wyjaśnić wam, jakie są nasze dążenia i wskazać drogi, którymi obowiązaliśmy się iść.

Najważniejszym zadaniem Rządu Tymczasowego jest sprawa zwołania Sejmu Ustawodawczego. A więc już teraz musi być opracowany porządek zwołania, winne być wydane odpowiednie przepisy, żeby jaknajprędzej zakończyć prace przygotowawcze, żeby w najkrótszym czasie można było rozpocząć wybory do sejmu ustawodawczego. Póki sejm ustawodawczy, opracuje i zatwierdzi Lit. Konstytucję, będziemy kierować się zasadniczymi punktami tymczasowej konstytucji. Dla osiągnięcia tych celów my przede wszystkim musimy obronić swój kraj od zamachów państw obcych, musimy wypędzić ze swej ziemi tych wszystkich którzy zbrojnie, przeciwko naszej woli i chęciom wdarli się na naszą ziemię. Przeciw broni podejmujemy broń i nie wypuscimy jej ze swych rąk aż wszyscy wrogowie Litwy nie zostaną wypędzeni z kraju. Potrzebom obrony kraju oddamy całą naszą energję. Żeby walka z wrogami byłaby skuteczna, żeby nasze wojsko, spokojnie nie oglądając się mogło iść naprzód, największą uwagę musimy zwrócić na sprawy wewnętrzne. Tu musimy powołać do pracy wszystkich miejscowych mieszkańców. Z ich pomocą podług opracowanego przez rząd planu muszą być utworzone w całym kraju silne organy samorządne, zadaniem których będzie strzeżenie porządku na miejscu organizowanie silnej milicji, oczyszczanie kraju od różnych rabusiów i złodziei, dopomóż Rządowi w uporządkowaniu zrujnowanego naszego rolnictwa i, wogóle pomagać w przeprowadzanie w życie zarządzeń władzy centralnej.

Drugą ważną sprawą chwili obecnej jest sprawa aprowizacji. Pięcioletnia wojna zrujnowała nasze rolnictwo, -pożarła żywy i nieżywy inwentarz jego, spowodowała bezrobocie wielkich rozmiarów- grozi nam teraz największą plagą -głodem. Żywności jest bardzo mało. Miastom chleba do lata wystarczy tylko, tłuszczów jeszcze mniej. Nowy urodzaj jeszcze daleko i jakim on będzie nie wiadomo. Sprawę żywnościową tak musimy uporządkować żeby żywności starczyło jaknajdłużej. Tu potrzebną jest wielka ekonomja tu potrzebne prawidłowe rozdzielenie żywności pomiędzy wszystką ludność, a przede wszystkim muszą być zaopatrzeni chlebem najbiedniejsi naszego kraju. Jeżeli zobaczymy, że naszego chleba do nowego urodzaju nam nie wystarczy, my użyjemy wszystkiej energii, żeby niezbędnie produkta otrzymać z Anglii i Ameryki. Podkreślamy, że będziemy prowadzić niemiłosierną walkę ze spekulacją. Z pomocą miejscowych organów my musimy zniszczyć i zniszczymy szmuklerstwo. Rozumiejąc, że jedynymi karami ani szmuklerstwa zniszczyć, ani sprawy żywnościowej poprawić nie można, będzie my dążyć do podjęcia handlu i przemysłu. Rząd tymczasowy nie zabraniając prywatnego handlu będzie też sam zakupywał zagranicą towary i sprawiedliwie dzielić bez pomocy kupców między potrzebującą ludność. Dlatego też rząd nie pożałuje starań, żeby w całym kraju zorganizować kooperatywy i zjednoczyć je w jedną wielką całość.

Nie mniej rząd będzie starać się o rozszerzenie przemysłu, żeby własne to wszystko co nam niezbędnie jest potrzebne. Kabinet jaknajczynniej będzie przeprowadzał w życie uchwały opublikowane poprzedniej deklaracji, w sprawie robotników rząd spodziewa się i czeka

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

w tej pracy poparcia ze strony organizacji robotniczych. Usłyszawszy autorytetny głos w sprawie pracy, doczekawszy się ich pomocy w tem, rząd postara się, żeby swobodnie mogli egzystować i rozszerzać się jak ekonomiczne tak i kulturalne organizacje robotnicze, zawsze im okaże swoją pomoc i obronę. Rząd robi staranie ku polepszeniu warunków pracy. Rząd będzie organizował prace publiczne, żeby zmniejszyć liczbę bezrobotnych.

u niego
dozyc
Długie lata wojny zniszczyły nasz kraj, przyniosły mu niezliczone straty i biedy, ~~zaxx~~ dużo zostało się chorych i kalekich żołnierzy nieśczęśliwych wdów. Rząd postara się okazać im pomoc i wpłynąć na organizacje społeczne, żeby one nie odmawiały im swej pomocy. Rząd pomoże powrócić do ojczyzny wszystkim uciekinierom i jeńcom, i pomoże w odbudowaniu ich gospodarstw. Kraj nasz jest krajem rolniczym, więc dlatego spraw rolnictwa musi zająć pierwsze miejsce. Już organizuje się bank włościański i w najkrótszym czasie będzie dana ziemia w niektórych miejscach tym co mało jej mają i tym co wcale nie mają. Wszystkie inne majątki zostające pod opieką rządu, tak będą uporządkowane, żeby jak mieszkańcom tak rządowi jak najwięcej korzyści przyniosły. Prócz tego rząd będzie, żeby wszystkie wioski zostały rozdzielone na kolonje. W końcu o ile pozwolą finanse państwa, rząd będzie dawał kredyt na lepszych warunkach dla polepszenia gospodarki rolnej. Wszyscy kto tylko pracować może czy to mieszczanin czy to włościanin musi koniecznie iść do pracy rolnej. W Litwie nie powinny być nie zasiane pola. Majatki i gospodarstwa, które będzie dawał każdemu, kto zechce pracować na roli. Porządkując swoją gospodarkę wewnętrzną, ani na chwilę zapomnieć nie możemy, jak obecnie koniecznym jest uporządkować politykę zewnętrzną, żeby Litwę niepodległą uznałyby wszystkie państwa, a przede wszystkim koalicja. Od nich też my spodziewamy się pomocy ekonomicznej. Anglia, Ameryka i Francja tylko niedawno przyjeły naszych przedstawicieli i niedawno też przyjechały ich misje do Litwy. Niemcy oficjalnie uznały naszą niepodległość. Szwecja, Danja, Finlandja, Norwegja, Szwajcarja, już wcześniej nawiązały łączność z nami. Lecz chwila ciężka. My musimy natężyć wszystkie nasze siły do zwalczania przeszkód jakie są i jakie mogą być na drodze do naszej niepodległości.

Od usunięcia starego gabinetu przeszedł miesiąc. Lecz sytuacja nie poprawiła się. Przed tym czwartym gabinetem koalicyjnym stoi praca nad uporządkowaniem kraju.

Pomnąc na powagę chwili i rozumiejąc, że tylko wspólnym wysiłkiem wszystkich obywateli można zwalczyć wszystkie przeszkody i doprowadzić kraj do niepodległości i zwołania Sejmu. Rząd wzywa wszystkich obywateli kraju, bez różnicy narodowości i wyznania, do wspólnej pracy. Stanać. Wzywając wszystkich do pracy rząd niemiłosiernie będzie walczyć z tymi, którzy przeszkadzają rządowi w pracy, którzy zapomnieli o swoich obowiązkach obywatelskich, nie tylko idą służyć obcym rządowi, lecz wzywają do kraju cudze wojsko, którzy w obcych sejmach występują jako posłowie Litwy.

Litwa musi być drogą wszystkim jej obywatelom i wszyscy jak jeden musimy stanać do pracy.

Prezydent Ministrów i Minister Sprawiedliwości M. Sleżewicz
Minister Spraw Wewn. P. Leonas.

Minister rolnictwa i dóbr państwowych	A. Stulginskis.
„ „ handlu i przemysłu	J. Szynkus.
„ „ oświaty	J. Tucelis.
„ „ pracy i socj. z bezp.	J. Peiknis.
„ „ justycji	L. Norelko.
„ „ aprowizacji	St. Kolris.
„ „ dróg	J. Czarneckis.
„ „ wojny	Merkis.
„ „ bez portfelu	J. Sernas.

Za zgodność odpisu

[Signature]

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York